

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การค้นคว้าแบบอิสระ เรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค เอส คิว โฟร์ อาร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1). เพื่อสร้างหนังสือนิทานประกอบภาพ สำหรับใช้สอนอ่านเพื่อความเข้าใจให้กับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ และ 2). พัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค เอส คิว โฟร์ อาร์ มีเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วยหนังสือนิทาน จำนวน 3 เล่ม ได้แก่ เล่มที่ 1 ลากับจิ้งหรีด เล่มที่ 2 พ่อค้าเกลือกับโคต่าง เล่มที่ 3 คนเลี้ยงวัวกับวัวหาย แผนการสอนเฉพาะบุคคล จำนวน 17 แผน แบบฝึกหัดประกอบนิทานเรื่องลากับจิ้งหรีด พ่อค้าเกลือกับโคต่าง และคนเลี้ยงวัวกับวัวหาย จำนวนเรื่องละ 1 เล่ม รวมเป็น 3 เล่ม แบบทดสอบก่อน – หลังเรียน ตามแผนการสอนเฉพาะบุคคล จำนวน 14 ชุด ชุดละ 5 ข้อ แบบทดสอบวัดความเข้าใจจากการอ่านเนื้อเรื่องนิทาน จำนวน 3 ชุด ชุดละ 10 ข้อ รวมทั้งสิ้น 30 ข้อ แบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ของกรณีศึกษา และบันทึกพฤติกรรมกรณีศึกษาโดยได้ทำการศึกษาซึ่งมีกรณีศึกษา จำนวน 1 คน ที่มีปัญหาในการอ่านเพื่อความเข้าใจระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลจอมหมอกแก้ว อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2553 โดยได้รับการคัดกรองจากแบบคัดกรองของกระทรวงศึกษาธิการ และได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ กรณีศึกษาว่าเป็นผู้ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ได้รับการฝึกอ่านหนังสือนิทานจำนวน 3 เล่ม โดยใช้เทคนิค เอส คิว โฟร์ อาร์ จำนวน 17 แผน ใช้เวลา 17 วัน ทดลองทั้งหมด 17 วัน จากวันที่ 20 พฤษภาคม 2553 จนถึงวันที่ 15 มิถุนายน 2553 ครั้งละ 30 นาที

1. สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาค้นคว้าแบบอิสระ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค เอส คิว โฟร์ อาร์ สามารถสรุปผลการศึกษาได้ว่า

1. ผู้ศึกษาได้สร้างหนังสือนิทานประกอบภาพ ขนาด 8 นิ้ว X 11.5 นิ้ว โดยคัดเลือกมาจากหนังสือภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นเรื่องราวสั้น ๆ ไม่ซับซ้อน ใช้ภาษาที่ง่าย พร้อมทั้งสอดแทรกคุณธรรมและคติสอนใจ สอดคล้องต่อระดับความสามารถของกรณีศึกษา นำมาจัดทำเป็นรูปเล่มพร้อมวาดภาพประกอบ และระบายสีให้สวยงาม จำนวน 3 เล่ม คือเล่มที่ 1 ลากับจิ้งหรีด เล่มที่ 2 พ่อค้าเกลือกับโคต่าง และเล่มที่ 3 คนเลี้ยงวัวกับวัวหาย

2. กรณีศึกษามีพัฒนาการในด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจ หลังจากการใช้เทคนิคเอส คิว โพร อาร์ ในการอ่านหนังสือนิทาน โดยมีพัฒนาการของคะแนนในการทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจทางภาษาเพิ่มขึ้น คือ นิทาน เรื่องลากับจิ้งหรีด มีคะแนนสูงขึ้นร้อยละ 40 นิทานเรื่องพ่อค้าเกลือกับโคต่าง มีคะแนนสูงขึ้นร้อยละ 30 นิทานเรื่องคนเลี้ยงวัวกับวัวหาย มีคะแนนสูงขึ้นร้อยละ 20 ตามลำดับ

2. อภิปรายผล

จากการศึกษาค้นคว้าแบบอิสระ เรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค เอส คิว โพร อาร์ ได้รับผลดังกล่าว ผู้ศึกษาขออภิปราย ดังนี้

1. กรณีศึกษาเป็นนักเรียนที่มีปัญหาในการอ่าน ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่าเป็นเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ สามารถอ่านคำและประโยคง่าย ๆ ได้ ไม่เข้าใจสิ่งที่อ่าน จำรายละเอียดของเรื่องไม่ได้ ไม่สามารถเรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่องที่อ่านได้ จับใจความสำคัญของเรื่องไม่ได้ ระดับสติปัญญา (IQ) 92 เรียนอยู่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลจอมหมอกแก้ว อำเภอมะลาว จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2553 หลังจากได้รับการฝึกทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้เทคนิคเอส คิว โพร อาร์ ซึ่งผู้ศึกษาได้สร้างแผนการสอนเฉพาะบุคคล จำนวน 17 แผน โดยใช้หนังสือนิทานจำนวน 3 เล่ม ผลปรากฏว่ากรณีศึกษามีพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจทางภาษาสูงขึ้น โดยวัดจากคะแนนการทำแบบทดสอบก่อนและหลังเรียนนิทานจำนวน 3 เล่ม คือ นิทานเรื่องลากับจิ้งหรีด มีคะแนนสูงขึ้นร้อยละ 40 นิทานเรื่องพ่อค้าเกลือกับโคต่าง มีคะแนนสูงขึ้นร้อยละ 30 นิทานเรื่องคนเลี้ยงวัวกับวัวหาย มีคะแนนสูงขึ้นร้อยละ 20 ทั้งนี้เนื่องจากผู้ศึกษาได้ใช้หลักการของเทคนิค เอส คิว โพร อาร์ ซึ่งเป็นเทคนิคการอ่านที่มีประสิทธิภาพเทคนิคหนึ่ง นำมาปรับใช้กับกรณีศึกษา แล้วดำเนินการสอนตามแผนการสอนเฉพาะบุคคล ซึ่งทำให้กรณีศึกษาสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้ดี โดยมีการสำรวจเนื้อเรื่องอย่างคร่าว ๆ (Survey) ผู้ศึกษาได้ให้กรณีศึกษาสำรวจดูหน้าปกนิทาน และเนื้อเรื่อง เริ่มตั้งแต่หน้าปกจนถึงหน้าสุดท้าย ทำให้

กรณีศึกษาได้รับรู้เรื่องราวอย่างคร่าว ๆ จากชื่อเรื่อง รูปภาพประกอบ ตลอดจนถึงเนื้อเรื่องของนิทาน ซึ่งเป็นการกระตุ้นความสนใจของกรณีศึกษา จากนั้นจึงให้กรณีศึกษาดำถามเอาไว่ล่วงหน้า(Question) ว่าอยากรู้อะไรเกี่ยวกับนิทานที่จะอ่าน ทำให้กรณีศึกษามีเป้าหมายในการอ่าน เพื่อค้นหาคำตอบที่ได้ตั้งเอาไว้ ซึ่งจะนำไปสู่ใจความสำคัญของเรื่องและรายละเอียดของเรื่อง จากนั้นจึงดำเนินการอ่านอย่างละเอียด (Read) โดยการอ่านซ้ำ ๆ อย่างละเอียด ซึ่งได้ให้กรณีศึกษาอ่านนิทาน โดยสอนตามแผนการสอนเฉพาะบุคคล แผนละ 1 หน้า พร้อมทั้งให้ขีดเส้นใต้คำที่เป็นปัญหาต่อการอ่านไว้ เมื่ออ่านจบจำนวน 1 หน้า แล้ว ผู้ศึกษาได้สอบถามข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่านว่า ใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร เมื่ออ่านทีละหน้า เสร็จแล้ว จึงให้อ่านนิทานทั้งเล่มซ้ำอีกครั้ง ทำให้กรณีศึกษาได้รับรู้เรื่องราวอย่างละเอียดจากนั้นจึงจดบันทึกคำที่ขีดเส้นใต้ไว้ (Record) และอ่านคำเหล่านั้น ซ้ำ ๆ แล้วจึงพูดสรุปใจความสำคัญ (Recite) โดยให้กรณีศึกษาใช้ภาษาของตนเอง แล้วเขียนสรุปใจความสำคัญตามที่ตนเองพูดไว้ เป็นการกระตุ้นให้กรณีศึกษาได้ใช้ความรู้เดิมจากการอ่านนำมาเชื่อมกับประสบการณ์ใหม่พูดสรุปใจความสำคัญ ซึ่งเป็นการแสดงถึงความเข้าใจเรื่องที่อ่าน จากนั้นจึงให้กรณีศึกษา วิจาร์ณ (Reflect) นิทานที่ตนเองอ่าน ว่าให้ข้อคิดอะไร และมีความคิดเห็นสอดคล้องกับเรื่องที่อ่านหรือไม่อย่างไร โดยใช้ภาษาของตนเอง ทำให้เพิ่มความเข้าใจในเรื่องที่อ่านยิ่งขึ้น เนื่องจากต้องทำความเข้าใจกับเรื่องที่อ่านก่อนจึงสามารถวิจาร์ณเรื่องที่อ่านได้

ในการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการสอนเฉพาะบุคคลทั้ง 17 แผน นั้น กรณีศึกษาได้แสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์หลายพฤติกรรม ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนสอนครั้งนี้ประสบความสำเร็จ คือ สามารถอ่านออกเสียงด้วยตนเอง มีความตั้งใจเรียน มีความสุขุม คิดก่อนตอบ สามารถปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ศึกษา สามารถพูดทบทวนเรื่องที่อ่าน สามารถจดจำเรื่องที่อ่าน สามารถตอบคำถามของผู้ศึกษาได้ สามารถทำแบบฝึกหัดด้วยตนเอง และมีการพัฒนาความมั่นใจในตนเองเพิ่มขึ้น จากเหตุผลดังกล่าวจะเห็นได้ว่าการใช้หลักการสอนอ่าน โดยใช้เทคนิค เอส คิว โฟร์ อาร์ ประกอบกับพฤติกรรมอันพึงประสงค์ของกรณีศึกษาที่แสดงออกมา จึงทำให้กรณีศึกษามีพัฒนาการความเข้าใจภาษาสูงขึ้น สอดคล้องกับพรนิภา บรรจงมณี (2548) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การใช้เทคนิค เอส คิว โฟร์ อาร์ เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่าน ภาษาอังกฤษและการคิดไตร่ตรองของผู้เรียน ผลการวิจัยสรุปว่า ผู้เรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้

เทคนิค เอส คิว โฟร์ อาร์ มีคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง และผู้เรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้วิธี เอส คิว โฟร์ อาร์ มีความสามารถในการคิดไตร่ตรองอยู่ในระดับดี และรัตนกันท์ เลิศคำฟู (2547) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การใช้วิธีสอนแบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ในการสอนอ่านจับใจความสำคัญสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการศึกษาพบว่า ได้แผนการสอนเฉพาะบุคคลที่ใช้วิธีสอนแบบ เอสคิวโฟร์อาร์ สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 10 แผนแผนละ 2 ชั่วโมง สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนได้ดีขึ้น และผลการใช้แผนการสอนเฉพาะบุคคลดังกล่าวหลังเรียน นักเรียนร้อยละ 75.00 ผ่านเกณฑ์ 60% และมีคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มร้อยละ 62.08 นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนในระดับดีมาก นอกจากนี้ นักเรียนส่วนใหญ่แสดงความพึงพอใจและต้องการเรียนด้วยวิธีสอนแบบเอสคิวโฟร์อาร์อีก เช่นเดียวกับขวดี โปธายะ (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่องการใช้วิธีสอนแบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และความสามารถในการเขียนสรุปใจความของนักเรียนในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ผลการวิจัยพบว่า ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และความสามารถในการเขียนสรุปใจความของนักเรียนสูงขึ้น หลังจากได้รับการสอนแบบ เอส คิว โฟร์ อาร์

นอกจากนี้ยังมีเพชรพยอม กาวสิทธิ์ (2548) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสำโรงทาบ วิทยาคม อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ โดยใช้วิธีการสอนแบบ เอส คิว โฟร์อาร์ ผลวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสำโรงทาบวิทยาคม อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ โดยใช้วิธีการสอนแบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ก่อนเรียนและหลังเรียนผลสรุปว่า กรณีก่อนเรียนนักเรียนมีความสามารถผ่านเกณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 0 ซึ่งความสามารถอยู่ในระดับต่ำ กรณีหลังเรียนนักเรียนที่มีความสามารถผ่านเกณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 40.54 ซึ่งความสามารถอยู่ในระดับต่ำ ผลการเปรียบเทียบ ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญภาษาอังกฤษ ของนักเรียนก่อนและหลังเรียน พบว่าความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ผลการศึกษาความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษ โดยภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้วิธีการสอนแบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ อยู่ในระดับดีมาก ยิ่งไปกว่านั้นยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ

ต่างประเทศได้แก่ Casey E. Wendling (2005) ได้ศึกษาผลของการใช้เทคนิค เอส คิว โฟร์ อาร์ ของนักเรียนที่เรียนวิทยาศาสตร์ในชั้นปีที่ 4 พบว่านักเรียนมีระดับความรู้ที่สูงขึ้น และ Gilbert & Gilbert (1992, อ้างใน ยุติ โปธายะ, 2546) กล่าวว่า หากได้รับการสอนเหมาะสมแล้ว ผู้เรียนจะสามารถเข้าใจวิธีการเรียนนี้ และนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ เขาได้นำวิธีการสอนแบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ไปใช้กับการอ่านตำราที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับจิตวิทยาเพื่อทำความเข้าใจกับบทอ่านคำสั่งในบทนั้น ให้ผู้อ่านอ่านเนื้อเรื่องที่เกี่ยวกับจิตวิทยาทั่วไป พบว่าผู้เรียนสามารถตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ ซึ่งนำไปสู่การสรุปใจความและมีความเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ ยิ่งไปกว่านั้นยังมี

Shelton, Rosemary Riggan (1982) ได้ศึกษาความสามารถในการอ่านและพฤติกรรมในการอ่านของนักศึกษาที่ลงทะเบียนวิชาการหลังจากใช้แบบจำลองในการอ่าน เอส คิว โฟร์ อาร์ พบว่านักศึกษามีความสามารถในการอ่านสูงขึ้นและมีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน จากงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้เห็นว่าการที่จะพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อทำความเข้าใจของนักเรียนนั้น ควรใช้เทคนิคการอ่านที่มีประสิทธิภาพ หนึ่งในเทคนิคนั้น คือเทคนิค เอส คิว โฟร์ อาร์ ซึ่งผู้ศึกษาได้นำเทคนิคดังกล่าวมาใช้ในการสอนอ่านเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อทำความเข้าใจของกรณีศึกษา จึงทำให้กรณีศึกษามีพัฒนาทักษะทางการอ่านเพื่อทำความเข้าใจสูงขึ้น

2. ในการสอนอ่านขั้น Read ซึ่งเป็นขั้นของการอ่านอย่างละเอียดนั้น ผู้ศึกษาได้สอนให้กรณีศึกษาอ่านนิทานวันละ 1 หน้าและได้ให้กรณีศึกษาอ่านทบทวนเนื้อเรื่องเดิมก่อนจะอ่านเนื้อเรื่อง หน้าต่อไปเสมอและหากกรณีศึกษาไม่สามารถอ่านคำหรือวลี ในเนื้อเรื่องได้ หรืออ่านผิดอ่านเพิ่มคำ อ่านคำตกหล่น ผู้ศึกษาจะให้กรณีศึกษาอ่านสะกดคำ หรืออ่านตามผู้ศึกษาและให้อ่านซ้ำจนกรณีศึกษาสามารถอ่านได้ ซึ่งทำให้กรณีศึกษาสามารถเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่านได้ดีขึ้น ยกตัวอย่างเช่น แผนการสอนเฉพาะบุคคลที่ 2 กรณีศึกษาเปิดนิทานเรื่องลากับจิ้งหรีด ไปหน้าที่ 2 มีประโยคดังนี้ “จึงไปตามจิ้งหรีด ว่าจิ้งหรีดกินอะไร จึงมีเสียงไพเราะเช่นนี้” ผู้ศึกษาจึงอ่านให้ฟังแล้วให้กรณีศึกษาอ่านตาม จากนั้นจึงให้กรณีศึกษาอ่านเอง กรณีศึกษายังอ่านวรรคที่ 2 เหมือนเดิม ผู้ศึกษาจึงชี้คำ “จิ้งหรีด” ให้กรณีศึกษาอ่านสะกดคำ แล้วจึงให้อ่านเองอีกครั้ง กรณีศึกษาสามารถอ่านได้ถูกต้อง ผู้ศึกษาจึงให้อ่านอีกครั้ง กรณีศึกษาอ่านวรรคที่ 2 เป็น “จริงหรือ” เหมือนเดิม ผู้ศึกษาจึงให้อ่านอีก 2 รอบ กรณีศึกษาอ่านได้ถูกต้อง แผนการสอนเฉพาะบุคคลที่ 3 มีประโยคดังนี้ “จิ้งหรีดบอกว่า กินน้ำค้าง ลาได้ยินดังนั้น ก็อดหยาออดน้ำ” กรณีศึกษาสามารถอ่านได้ด้วยตนเอง จนถึง

ประโยค “ถือคณฺหาณํ” กรณีศึกษาพยายามสะกดและอ่านเป็น “ก็เก็บหญฺาณํ” ผู้ศึกษาจึงชี้ประโยคดังกล่าว อ่านให้กรณีศึกษาฟังแล้วให้อ่านตาม จากนั้นจึงให้อ่านเอง กรณีศึกษายังอ่านผิด ผู้ศึกษาจึงให้อ่านอีก 4 รอบ จึงสามารถอ่านได้ถูกต้อง และแผนการสอนเฉพาะบุคคลที่ 8 กรณีศึกษาอ่านนิทานหน้าที่ 3 โดยมีประโยคดังนี้ “ต่อมาทุกครั้ง ที่วัวแบกเกลือผ่านแอ่งน้ำ มันจะเกล้งนอน แะในแอ่งน้ำ ปล่อยให้เกลือละลาย” กรณีศึกษาอ่านบรรทัดแรกได้ถูกต้อง บรรทัดที่ 2 อ่านคำผิดคือ “เกล้ง” อ่านเป็น “เกลียด” ประโยค “แะในแอ่งน้ำ” อ่านตกคำว่า “แะ” และคำว่า “ปล่อย” พยายามสะกดตัวเอง และสามารถอ่านได้ถูกต้อง ผู้ศึกษาชี้คำว่า “เกล้ง” แล้วถามว่า “สระอะไร?” กรณีศึกษาตอบว่า “สระเอ” ผู้ศึกษาจึงให้กรณีศึกษาอ่านสะกดคำ และให้อ่านหน้าที่ 3 อีกหนึ่งครั้ง กรณีศึกษายังอ่านผิดและอ่านข้ามคำ เหมือนกับอ่านครั้งแรก ผู้ศึกษาจึงชี้คำว่า “เกล้ง” ให้อ่านสะกดคำ แล้วชี้ให้อ่านเป็นคำ ๆ ในบรรทัดที่ 2 และให้อ่านนิทานในครั้งที่ 3 กรณีศึกษาสามารถอ่าน “เกล้ง” ได้ถูกต้อง จากกรณีดังกล่าว การที่ไม่สามารถอ่านคำบางคำหรือวลีบางวลีได้ ทำให้เป็นอุปสรรคต่อความเข้าใจในการอ่าน ดังนั้นจึงใช้การสอนให้กรณีศึกษาอ่านสะกดคำ อ่านตามผู้ศึกษา และอ่านซ้ำ ๆ จนกรณีศึกษาสามารถอ่านคำหรือวลีเหล่านั้นได้ และหลังจากนั้นจึงให้อ่านด้วยตนเอง ทำให้กรณีศึกษาสามารถเข้าใจความหมายของคำ รวมถึงเข้าใจประโยคที่อ่าน ได้อย่างทันทีและถูกต้อง โดยสมุทร เชนเชวนิช (2542, หน้า 73) กล่าวถึงความเข้าใจแบบทันที (receptive comprehension) ว่าเป็นความเข้าใจที่ต้องอาศัยการรู้ความหมายของคำศัพท์ต่าง ๆ ที่ผู้เขียนใช้เป็นส่วนใหญ่ ต้องรู้คำศัพท์ต่าง ๆ มากพอ จะต้องเข้าใจความหมายที่สำคัญ ๆ ของสำนวนและประโยคต่าง ๆ ที่ผู้เขียนใช้ และพจนานุกรม ภู่วิภาคารวรรณ์ (2540, หน้า 61) กล่าวว่า ระดับความเข้าใจความหมายตัวอักษร (Literal Comprehension) เป็นการจับความหมายตรงตามตัวอักษร และข้อความที่ปรากฏโดยไม่ต้องอาศัยการตีความ หรืออ่านระหว่างบรรทัด เช่นเดียวกับ Harris & Sipay (1990, p. 583 – 586 อ้างใน ยุติ โปธายะ, 2546 หน้า 19) ได้กล่าวว่า ความเข้าใจการอ่านตามระดับตัวอักษร (Literal comprehension) ว่าเป็นความเข้าใจข้อมูลที่หาคำตอบได้ชัดเจน หรือข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กันด้วยคำหนึ่งคำ ข้อมูลนั้นมักจะจบในหนึ่งประโยค ดังนั้นการสอนอ่านคำหรือวลีที่กรณีศึกษาอ่านผิด หรืออ่านไม่ได้ ทำให้กรณีศึกษาสามารถมีความเข้าใจการอ่านตามระดับตัวอักษรและเป็นการเข้าใจแบบทันทีดังกล่าวข้างต้น และการให้กรณีศึกษาอ่านซ้ำ ๆ จนสามารถอ่านได้นั้น เป็นแนวทางหนึ่งของกลยุทธ์การสอนอ่านสำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ดังที่กระทรวง

ศึกษาธิการ (2550, หน้า 21 – 22) ได้เสนอกลยุทธ์ทั่ว ๆ ไป ที่ใช้ในการสอนนักเรียนที่มีปัญหาเกี่ยวกับการอ่านข้อ 9 ว่าใช้การอ่านซ้ำ ๆ ซึ่งรวมถึงการที่ครูอ่านเรื่องให้เด็กฟัง แล้วหลังจากนั้นครูอ่านเรื่อง และให้นักเรียนอ่านตาม จนสุดท้ายให้นักเรียนอ่านเรื่องด้วยตนเอง จะทำให้กรณีศึกษาสามารถเข้าใจความหมายของตัวอักษรได้อย่างทันทีเช่นกัน

หลังจากอ่านเนื้อเรื่องของนิทานแต่ละหน้าแล้ว ผู้ศึกษาได้ใช้คำถามกระตุ้นให้กรณีศึกษาได้ใช้ความรู้ที่ได้จากการอ่านไปแล้ว นำมาตอบคำถาม โดยการสอบถามข้อเท็จจริงต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องที่อ่านไปแล้ว ซึ่งทำให้กรณีศึกษาสามารถระลึกถึงความรู้ที่ได้อ่านไปแล้วนำมาใช้ในการตอบคำถาม และก่อนที่จะดำเนินการอ่านหนังสือนิทานหน้าต่อไป ผู้ศึกษาได้ให้กรณีศึกษาพูดทบทวนเรื่องที่อ่านไปแล้วทุกครั้ง เป็นการกระตุ้นให้กรณีศึกษาแสดงความสามารถในการจดจำเรื่องราวที่อ่านออกมาโดยใช้ภาษาของตนเอง ซึ่งการจดจำเรื่องราวต่าง ๆ นั้น เป็นองค์ประกอบของความเข้าใจในการอ่าน ดังที่ Miller (1990) กล่าวว่า ความสามารถในการอธิบายเรื่องที่อ่านได้ด้วยภาษาของตน เมื่อพบเรื่องที่อ่านที่มีลักษณะทำนองเดียวกับที่เคยเรียนรู้มาแล้ว จะต้องอธิบายได้ สมุทรา เซ็นเชาวิช (2542, หน้า 74) กล่าวว่า การสามารถจดจำเรื่องราวส่วนใหญ่ที่อ่านมาแล้วเมื่อถึงคราวจำเป็นที่ต้องการจะใช้ประโยชน์หรืออ้างอิงก็ทำได้โดยไม่ยาก และการกระตุ้นให้กรณีศึกษาได้ใช้ความรู้จากการอ่านคือการระลึกถึงความรู้เดิม มาใช้ในการตอบคำถามและพูดทบทวนนั้น มีความสำคัญอย่างยิ่งในการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีโครงสร้างความรู้ (Schema Theory) โดย Barlett (Barlett, 1932 อ้างในยุวดี ไปธายะ, 2546 หน้า 14) กล่าวว่า โครงสร้างความรู้ (Schema) ใช้เพื่อบรรยายชนิดของข้อมูลซึ่งนักศึกษาทบทวนจากความทรงจำของตนเอง และ Leonard, David C. (2002, p. 166) กล่าวว่า โครงสร้างความรู้เป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อความเข้าใจต่อกระบวนการทางภาษาว่าเป็นอย่างไร โดยทำงานภายในทฤษฎีความรู้เดิม ทฤษฎีความรู้เดิมเป็นหลักการขั้นพื้นฐานของความจำมนุษย์ โดยตั้งอยู่บนฐานของความจำแต่ละตอนในแต่ละคน รวมถึงประสบการณ์ความรู้เดิม ที่พวกเราระลึกถึงและนำมาเชื่อมโยงเข้ากับโครงสร้างความรู้ ความรู้เดิมได้ถูกปล่อยให้นักศึกษานำมาทำเป็นข้อสรุป

ดังนั้นการกระตุ้นให้กรณีศึกษาได้นำความรู้เดิมปล่อยออกมา โดยการใช้ในการตอบคำถาม และพูดทบทวนเรื่องที่อ่านไปแล้วนั้น จึงเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้กรณีศึกษามีพัฒนาการทางการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงขึ้น

3. การสอนอ่าน ขั้นจดบันทึก (Record) นั้น ผู้ศึกษาได้ให้กรณีศึกษาจดบันทึกคำที่ขีดเส้นใต้ไว้ในนิทาน ลงในใบงานที่กำหนดให้ ซึ่งคำดังกล่าวเป็นคำที่มีปัญหาต่อการอ่านของกรณีศึกษา หลังจากจดบันทึกแล้วผู้ศึกษาให้กรณีศึกษาอ่านคำที่จดบันทึกไว้ทุกคำ ดังตัวอย่างบันทึกหลังการสอนตามแผนการสอนเฉพาะบุคคลที่ 6 วันที่ 26 พฤษภาคม 2553 ในขั้นจดบันทึก (Record) กรณีศึกษาได้นำใบงานที่ 2 ให้กรณีศึกษาจดบันทึกคำที่ขีดเส้นใต้ไว้ในนิทาน กรณีศึกษาดังใจจดบันทึก โดยดูทีละหน้า และหันไปมองคนที่ผ่านข้าง และกลับมาตั้งใจเขียนต่อไป เมื่อเขียนเสร็จแล้วผู้ศึกษาจึงให้อ่านคำที่จดบันทึกไว้ ประกอบด้วยคำ ต่อไปนี้ “ไผ่เพราะ ใคร ก็อดหญ้าอดน้ำ ตาม” การที่กรณีศึกษาได้จดบันทึกคำที่มีปัญหาและอ่านคำนั้นหลังจากเขียนเสร็จแล้วนั้น ทำให้กรณีศึกษาสามารถอ่านคำดังกล่าวในเนื้อเรื่องคล่องขึ้น ก่อให้เกิดความเข้าใจในเนื้อเรื่องมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับจิวิวรรณ คูหาภินันท์ (2542, หน้า 31-32) ที่กล่าวถึงองค์ประกอบของความเข้าใจในการอ่าน ว่าความสามารถในการอ่านหรือประสิทธิภาพในการอ่านนั้น จำเป็นต้องอ่านได้อย่างถูกต้องตามตัวสะกดและอ่านออกเสียงถูกต้องตามหลักการอ่าน และการแยกคำรวมทั้งสามารถอ่านได้อย่างรวดเร็ว พร้อมทั้งเข้าใจเรื่องที่อ่านอย่างถูกต้อง ฉับไว อ่านแล้วรู้จักบันทึกไว้ อีกทั้ง แม้นมาส ขวลิต (2542, หน้า 9 – 10) กล่าวถึงพัฒนาการความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจว่า ควรเป็นไปตามลำดับขั้น คือ อ่านออก อ่านได้ เขียนได้ รู้จักพยัญชนะ สระ การผสมคำ รู้ความหมายของคำที่อ่านแล้วสามารถเขียนได้ อ่านแตกฉาน อ่านเป็น โดยรู้ความหมายของคำ ประโยค และความหมายที่แฝงอยู่ในคำและประโยค อ่านแล้วบันทึกการอ่าน การดู การฟัง เพื่อเป็นหลักฐานในการสืบค้นในครั้งต่อไป

จากเหตุผลดังกล่าว จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้กรณีศึกษามีพัฒนาการทางด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจเพิ่มขึ้น

4. การสอนอ่านขั้นการสรุปใจความสำคัญ (Recite) นั้น กรณีศึกษาเล่าเรื่องที่ตนเองอ่านด้วยภาษาของตนเอง แล้วผู้ศึกษาเป็นคนเขียนบนกระดานตามที่กรณีศึกษาเล่า จากนั้นจึงให้กรณีศึกษาเขียนตามบนกระดานลงในใบงานที่กำหนดให้ ดังตัวอย่างการบันทึกพฤติกรรมตามแผนการสอนเฉพาะบุคคลที่ 11 วันที่ 7 มิถุนายน 2553 ในขั้นเขียนสรุปใจความสำคัญ (Recite) กรณีศึกษาเล่านิทานตั้งแต่ต้นจนจบด้วยภาษาของตนเอง โดยผู้ศึกษาเขียนตามที่กรณีศึกษาเล่าดังนี้ “วันบรรทุกเกลือ เดินผ่านลำธาร และวัวก็ไหลตกลงไปในแอ่งน้ำ และพ่อค้ารู้ทัน และวัวก็ได้บรรทุกนุ่น และวัวรู้สึกหนักขึ้น และวัวก็ไม่ลงน้ำอีกเลย” จากนั้นจึงให้กรณีศึกษาเขียนลงในใบงานที่ 7 จากการที่กรณีศึกษาสามารถเล่าเรื่องที่ตนเองอ่านได้โดยใช้ภาษาของตนเองนั้น ได้แสดงให้เห็นว่ากรณีศึกษาได้นำความรู้เดิมและประสบการณ์เดิมที่เก็บสะสมไว้จากเนื้อเรื่องที่อ่าน นำมาเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่ แล้วแสดงออกมาเป็นคำพูดสรุปใจความสำคัญ สอดคล้องกับทฤษฎี

โครงสร้างความรู้ (Schema Theory) โดย Anderson (1984, ออนไลน์) กล่าวว่า การรับรู้ข้อมูลนั้น เป็นการสร้างความหมายโดยการถ่ายโอนความรู้ใหม่เข้ากับความรู้เดิม ภายในกรอบความรู้เดิมที่มีอยู่และจากการกระตุ้นโดยเหตุการณ์หนึ่ง ๆ ที่ช่วยให้เกิดการเชื่อมโยงความรู้นั้นเข้าด้วยกัน การรับรู้เป็นสิ่งที่ทำให้เกิดการเรียนรู้เนื่องจากการไม่มีการเรียนใดเกิดขึ้นได้โดยปราศจากการรับรู้ นอกจากโครงสร้างความรู้จะช่วยในการเรียนรู้และการรับรู้แล้วนั้น โครงสร้างความรู้ยังช่วยในการระลึก (Recall) ถึงสิ่งต่าง ๆ ที่เคยเรียนรู้มา และสอดคล้องกับสมุทร เช่นเชาวิช (2542, หน้า 74) กล่าวถึงองค์ประกอบของความเข้าใจในการอ่านว่า สามารถจดจำเรื่องราวส่วนใหญ่ที่อ่านมาแล้วได้ เมื่อถึงคราวจำเป็นที่ต้องการจะใช้ประโยชน์หรืออ้างอิงถึงก็ทำได้โดยไม่ยาก และ ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542, หน้า 31 – 32) กล่าวว่าอ่านแล้วได้ความรู้ จดจำได้ และเข้าใจ ความหมายรวมทั้งสามารถนำไปใช้ในการศึกษาและในชีวิตประจำวันได้ ทั้งการพูด เขียน และการปฏิบัติ อ่านแล้วสามารถสรุปความได้ ดังนั้นจึงทำให้กรณีศึกษาจึงเกิดการพัฒนาความเข้าใจในการอ่านเพิ่มขึ้น

5. การสอนอ่านขั้นวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน (Reflect) นั้น ผู้ศึกษาได้ให้กรณีศึกษาพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนิทานที่ตนเองอ่าน โดยผู้ศึกษาเขียนตามที่กรณีศึกษาพูดลงบนกระดานแล้วให้กรณีศึกษาคัดลอกตามบนกระดานลงในใบงานที่กำหนดให้ ดังตัวอย่างการบันทึกพฤติกรรมตามแผนการสอนเฉพาะบุคคลที่ 11 วันที่ 7 มิถุนายน 2553 ขั้นวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน (Reflect) กรณีศึกษาพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนิทาน กรณีศึกษาคิดแล้วสนทนาแสดงความคิดเห็นกับผู้ศึกษา ดังนี้ “อย่าใจีโกงเหมือนวัว ที่วัวทำกับพ่อค้า เห็นด้วยกับเรื่องนี้ สาเหตุที่วัวโกงพ่อค้าเพราะวัวหนัก” ผู้ศึกษาเขียนความคิดเห็นของกรณีศึกษาลงในกระดาน เสร็จแล้วจึงให้กรณีศึกษาเขียนลงในใบงานที่ 8 จากการที่กรณีศึกษาสามารถพูดแสดงความคิดเห็นได้นั้น เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่ากรณีศึกษาสามารถทำความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน มีการระลึกถึง (Recall) เนื้อเรื่องที่ตนเองอ่านแล้วนำมาเชื่อมโยงกับสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวและประสบการณ์ใหม่ แล้วนำมาแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องที่อ่าน สอดคล้องกับทฤษฎีโครงสร้างความรู้ (Schema Theory) โดย Leonard, David C. (2002, p. 166) กล่าวว่าโครงสร้างความรู้คือการสร้างมันขึ้นในความคิด พวกเรามีประสบการณ์ต่อสิ่งใหม่ ๆ ในสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว และจากการที่พวกเรานำเอามาเชื่อมโยงกับความรู้เดิมที่มีอยู่ โครงสร้างความรู้เป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อความเข้าใจต่อกระบวนการทางภาษาว่าเป็นอย่างไร และการทำงานของความคิดขั้นสูงสุด ทำงานภายในทฤษฎีความรู้เดิม ทฤษฎีความรู้เดิมเป็นหลักการขั้นพื้นฐานของความจำมนุษย์ โดยตั้งอยู่บนฐานของความจำแต่ละตอนในแต่ละคน รวมถึงประสบการณ์ความรู้เดิม ที่พวกเราระลึกถึงและนำมาเชื่อมโยงเข้ากับโครงสร้างความรู้ ความรู้เดิมได้ถูกปล่อยให้มนุษย์นำมาทำเป็นข้อสรุป เมื่อมีประสบการณ์ใหม่เกิดขึ้น ความรู้เดิมถูกนำมาใช้ใหม่ และ

โครงสร้างความรู้ขยายเพิ่มขึ้น เป็นผลของการเจริญเติบโต ของชีวิตและประสบการณ์ในแต่ละช่วง อีกทั้งยังสอดคล้องกับสมุทร เช่นเชาวนิช (2542, หน้า 74) กล่าวถึง องค์ประกอบความเข้าใจ การอ่าน ว่าสามารถสรุปลงความเห็นจากสิ่งที่อ่านมาแล้วได้อย่างถูกต้อง มีเหตุผลและน่าเชื่อถือ สามารถใช้วิจารณญาณของตนพิจารณาไตร่ตรองข้อสรุป หรือการอ้างอิงต่าง ๆ ของผู้เขียนได้อย่างถูกต้องและเป็นระบบ ไม่สับสน อีกทั้ง จีวรณ คุหาภินันท์ (2542, หน้า 31 – 32) กล่าวว่า ความสามารถในการอ่านหรือประสิทธิภาพในการอ่านนั้น ประกอบด้วย อ่านแล้วสามารถแสดงความคิดเห็น ประเมินค่าได้ โดยมีการวิเคราะห์ได้อย่างถูกต้อง รวมทั้งสามารถวิจารณ์ กลวิธีเขียน หรือแนวเขียน และอื่น ๆ ได้อย่างถูกต้องหลักเกณฑ์

6. การทำแบบฝึกหัด ในแบบฝึกหัดของนิทานแต่ละเรื่องนั้น ได้ให้กรณศึกษาทำหลังจากที่อ่านนิทานจบจำนวน 1 หน้าแล้ว โดยแบบฝึกหัดประกอบด้วยแบบฝึกหัดที่ 1 การเขียนโครงเรื่อง เป็นการฝึกเขียนโครงเรื่องเกี่ยวกับนิทานแต่ละหน้า ประกอบด้วย ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ผลเป็นอย่างไร ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเนื้อหาของหน้าที่อ่านนั้น ๆ ว่ามีเรื่องราวเป็นอย่างไร แบบฝึกหัดที่ 2 การหาความหมายของคำศัพท์เป็นการหาความหมายของคำที่กำหนดให้ ซึ่งนำมาจากนิทานของหน้าที่อ่านนั้น จำนวน 5 คำ โดยให้หาความหมายจากพจนานุกรม แบบฝึกหัดที่ 3 การเรียงลำดับเหตุการณ์เป็นการเรียงลำดับประโยค โดยนำเรื่องราวของนิทานหน้าที่อ่านจบ นำมาแยกเป็นประโยคจำนวน 5 ประโยค แล้วให้กรณศึกษาเรียงลำดับโดยใส่ตัวเลขเรียงลำดับ 1 2 3 4 5 กำกับหน้าประโยคที่กำหนดให้ว่าเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นก่อน เรียงตามลำดับจนสิ้นสุดเหตุการณ์ 5 เหตุการณ์ และแบบฝึกหัดที่ 4 การเติมคำลงในช่องว่างเป็นการเติมคำให้ข้อความสมบูรณ์ โดยการนำคำจากนิทานแต่ละหน้า จำนวน 5 คำ มากำหนดให้ในแบบฝึกหัดแล้วให้กรณศึกษาเติมลงในช่องว่างของข้อความ ให้ได้ใจความสมบูรณ์และถูกต้อง ในการเขียนโครงเรื่องและการหาความหมายของคำศัพท์นั้น เป็นแบบฝึกหัดที่จำเป็นต้องใช้ทักษะการเขียน ซึ่งการเขียนโครงเรื่องนั้นเป็นการแยกแยะสรุปใจความสำคัญของเนื้อเรื่องที่อ่าน ดังที่สมุทร เช่นเชาวนิช (2542, หน้า 74) กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญของความเข้าใจประการหนึ่งคือ ความสามารถจับใจความสำคัญ ๆ ได้ สามารถแยกแยะหรือระบุประเด็นหลัก ออกจากประเด็นย่อยที่ไม่จำเป็นหรือไม่สำคัญมากนักได้ สามารถใช้วิจารณญาณของตนพิจารณาไตร่ตรองข้อสรุป หรือการอ้างอิงต่าง ๆ ของผู้เขียนได้อย่างถูกต้องและเป็นระบบ ไม่สับสน ซึ่งกรณศึกษาจำเป็นต้องอ่านให้เข้าใจและเขียนโครงเรื่องลงในคำตอบให้ถูกต้อง ผู้ศึกษาจึงช่วยชี้แนะในการทำแบบฝึกหัดการเขียนโครงเรื่องดังกล่าว เพื่อเป็นการช่วยเพิ่มความเข้าใจของกรณศึกษาอีกทางหนึ่ง และแบบฝึกหัดที่ 2 การหาความหมายของคำศัพท์ โดยการเปิดพจนานุกรม เป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการทำความเข้าใจในการอ่าน สอดคล้องกับ Roger T. Lennon (1972, p.26-31 อ้างใน สมิตรา อังวัฒนากุล, 2540 หน้า 150 – 151) ที่กล่าวถึง

องค์ประกอบของการอ่านว่าจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับคำโดยทั่วไป ทั้งความกว้าง ความลึก และขอบเขตของคำศัพท์ ซึ่งจะนำไปสู่การบรรลุถึงความสามารถระดับสูงของทักษะการอ่านทุกชนิด ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสอนการหาความหมายของคำ โดยการใช้พจนานุกรมให้แก่กรณีศึกษา

แผนการสอนเฉพาะบุคคลที่ 1 ที่กล่าวว่า ผู้ศึกษาได้แนะนำวิธีการหาคำศัพท์ จากพจนานุกรม โดยอธิบายขั้นตอนการหาคำศัพท์ ว่าคำศัพท์ที่หานั้น ขึ้นต้นด้วยพยัญชนะใด แล้วดูที่สารบัญ ว่าพยัญชนะนั้นอยู่หน้าไหน จากนั้นจึงเปิดดูโดยดูที่เลขคำ กรณีศึกษาได้สอนให้ผู้ศึกษารู้จักการใช้พจนานุกรมในครั้งแรก หลังจากนั้นครั้งต่อไป กรณีศึกษาสามารถค้นหาความหมายของคำศัพท์ด้วยตนเอง สอดคล้องกับแนวคิดเรื่องพื้นที่รอยต่อพัฒนาการของไวโกตสกี (Zone of proximal development) ศูนย์พัฒนาวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา (2550, ออนไลน์) กล่าวว่า การช่วยเหลือและชี้แนะจากผู้ที่มีความชำนาญมากกว่าจะทำให้บุคคลสามารถแก้ปัญหาที่ไม่สามารถแก้ด้วยตนเองได้ และประสบการณ์จากการแก้ปัญหาดังกล่าว จะทำให้บุคคลเกิดการเรียนรู้และสามารถแก้ปัญหานั้นได้โดยลำพังในเวลาต่อมา ซึ่งการรู้ความหมายของคำศัพท์เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ทำให้ประสบสำเร็จในเรื่องของการอ่านเพื่อความเข้าใจ ดังที่ เกรย์และโรบินสัน (อ้างใน พงศกาญจน์ ภูวิภาดารรรณ. 2540 หน้า 37) กล่าวว่า ผู้อ่านต้องเข้าใจความหมายที่ผู้เขียนนำเสนอ โดยผู้อ่านต้องเข้าใจความหมายที่ผู้เขียนบอกอย่างตรงไปตรงมาตามตัวอักษร อีกทั้ง สุกฤษ์ สินธพานนท์ และคณะ (2545, หน้า 287 – 290) ได้กล่าวถึงข้อจำกัดของวิธีสอนโดยใช้เทคนิค เอส คิว โฟร์ อาร์ ว่า วิธีสอนโดยใช้เทคนิค เอส คิว โฟร์ อาร์ ไม่มีขั้นตอนสำหรับสอนโครงสร้างและศัพท์ใหม่ ดังนั้นผู้สอนจึงต้องสอดแทรกขึ้นตอนนี้ในจังหวะที่เหมาะสม เพราะในผู้เรียนระดับประถมศึกษา ผู้สอนจำเป็นต้องทบทวนหรือสอนโครงสร้างและศัพท์ใหม่ให้ผู้เรียนด้วย ดังจะเห็นได้จากแผนการสอนเฉพาะบุคคลที่ 10 ผู้ศึกษาได้สอบถามกรณีศึกษาว่ารู้จักนุ่นหรือไม่ กรณีศึกษาตอบว่า “ไม่รู้จัก ไม่เคยเห็น” แต่เมื่อผู้ศึกษาได้อธิบาย ลักษณะของนุ่นให้กรณีศึกษาฟังว่า “มีลักษณะขาวเป็นปุย ๆ เอาไว้ยัดหมอน เบาะคล้ายกับสำลี และพองนุ่ม ลงในน้ำจะอูมน้ำ ทำให้มีน้ำหนักมากขึ้น” เมื่ออธิบายเสร็จแล้ว กรณีศึกษาได้ตอบว่า “เคยเห็น มีเมล็ดด้วย” จะเห็นได้ว่าผู้ศึกษาได้สอดแทรกการสอนศัพท์เกี่ยวกับนุ่นให้กรณีศึกษาในระหว่างเรียน ทำให้กรณีศึกษาสามารถเข้าใจความหมายของนุ่นได้ชัดเจนขึ้น

ดังนั้น การทำแบบฝึกหัดจำนวนทั้ง 4 แบบฝึกหัด คือการเขียนโครงเรื่อง การหาความหมายของคำศัพท์ การเรียงลำดับเหตุการณ์ และการเติมคำลงในช่องว่าง จึงเป็นการช่วยเพิ่มพูนให้กรณีศึกษาเกิดความเข้าใจในการอ่านมากยิ่งขึ้น

7. ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจของกรณีศึกษา โดยใช้

เทคนิค เอส คิว โฟร์ อาร์ นั้น ผู้ศึกษาได้เลือกหนังสือนิทาน จำนวน 3 เล่ม คือ นิทานเรื่องลากับ จิ้งหรีด พ่อค้าเกลือกับโคต่าง และคนเลี้ยงวัวกับวัวหาย เป็นสื่อในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนในครั้งนี้ ซึ่งได้คัดเลือกมาจากหนังสือเรียนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยเป็น เนื้อเรื่องสั้น ๆ และไม่ซับซ้อน และเป็นคำที่ง่ายต่อความสามารถในการอ่านของกรณีศึกษา ซึ่งได้ นำเนื้อเรื่องมาจัดทำเป็นหนังสือนิทานประกอบรูปภาพที่มีสีสันสดใส โดยใช้ตัวหนังสือขนาด พอเหมาะ และระบายสีรอบข้อความของแต่ละหน้า ให้เหมือนกับกรอบของข้อความ ซึ่งสอดคล้อง กับกระทรวงศึกษาธิการ (2550, หน้า 21 – 22) ที่กล่าวถึงกลยุทธ์การสอนอ่านสำหรับเด็กที่มีปัญหา ทางการเรียนรู้ ข้อ 3 ว่าใช้กระดาษที่มีสีสันทำเป็นกรอบ ทาบบนข้อความที่จะอ่านเพื่อช่วยใ้ นักเรียนสามารถจดจ่ออยู่กับข้อความที่อ่าน ข้อ 4 ใช้แผ่นใส หรือแผ่นพลาสติกใสที่มีสีสันทาบ บนข้อความที่จะอ่านเพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถจดจ่ออยู่กับข้อความที่อ่าน ข้อ 5 ใช้กระดาษทำเป็น หน้าต่างการอ่าน (Reading window) ซึ่งสามารถติดประ โยคหรือข้อความเพื่อช่วยให้นักเรียน สามารถติดตาม และให้ความสนใจในเรื่องที่อ่าน ดังนั้นการใช้ตัวหนังสือขนาดพอเหมาะคือ 48 และระบายสีรอบข้อความด้วยสีสัน และรูปภาพประกอบที่สดใส ทำให้เพิ่มช่วงความสนใจให้กับ กรณีศึกษา กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ และพัฒนาทักษะความเข้าใจให้กับกรณีศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ พญง ใบแย้ม (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของ นักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้โดยใช้สื่อภาพ ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่มีภาวะบกพร่อง ทางการเรียนรู้มีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังการสอนร้อยละ 83.75 สูงกว่าก่อน การสอนโดยใช้สื่อภาพร้อยละ 21.25 และนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้มีความพึงพอใจ ต่อสื่อภาพในระดับมาก จากงานวิจัยดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าสื่อภาพหรือการมีภาพประกอบที่ เหมาะสม สีสันสดใส ช่วยให้เกิดการพัฒนาทักษะความเข้าใจของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ได้

ยิ่งไปกว่านั้น นิทานจำนวนทั้ง 3 เล่ม ยังมีส่วนช่วยให้กรณีศึกษาพัฒนาทักษะความเข้าใจ ภาษาเพิ่มขึ้น อีกทั้งยังพัฒนาความคิดเนื่องจากมีคติสอนใจ นิทานมีคุณค่าต่อกรณีศึกษา ดังเช่น ฉวีวรรณ กินาวงศ์ (2533, หน้า 102) ที่กล่าวว่า นิทาน ช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา ความคิด และจินตนาการที่สวยสดงดงามให้แก่เด็ก อีกทั้งเพ็ญจิต ด้านประดิษฐ์ (2542, หน้า 164 – 167) ได้ กล่าวว่านิทานช่วยสร้างความสนุกสนานเพลิดเพลิน ช่วยพัฒนาความคิดและจินตนาการ อีกทั้งช่วย พัฒนาการทางด้านภาษา และช่วยสร้างความเข้าใจในการเรียนรู้เรื่องต่าง ๆ อีกด้วย และสันสนีย์

นัตรคุปต์ (2542, หน้า 170) ยังได้กล่าวอีกว่า นิทานเรื่องหนึ่งจะให้สิ่งเหล่านี้กับเด็ก คือเรื่องราวในนิทานและภาษา เรื่องราวในนิทานจะฝึกให้เด็กมีความคิด มีจินตนาการตามและสามารถพัฒนาไปสู่ความคิดแบบสร้างสรรค์ได้ ส่วนด้านภาษาเด็กมีความคิดมีจินตนาการตามคำพูดหรือภาษาที่มีอยู่ในนิทาน ซึ่งเด็กจะเข้าใจคำต่าง ๆ รวมทั้งคำใหม่ด้วย ดังนั้นเนื้อเรื่องในนิทานจึงมีส่วนช่วยพัฒนาทักษะความเข้าใจของกรณีศึกษาเพิ่มขึ้นจากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น

8. ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น ผู้ศึกษาได้ให้ความเป็นกันเองกับกรณีศึกษา อีกทั้งยังให้ความช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกแก่กรณีศึกษาในกรณีที่กรณีศึกษามีปัญหา ดังตัวอย่าง แผนการสอนเฉพาะบุคคลที่ 11 กรณีศึกษามีอาการสะอึกในขณะที่กำลังเรียน ซึ่งผู้ศึกษาได้ให้กรณีศึกษาเล่านิทานให้ฟัง กรณีศึกษาเล่านิทานพร้อมกับอาการสะอึก จากนั้นให้อ่านนิทานทั้งเล่ม อาการสะอึกยังไม่หาย กรณีศึกษาอ่านนิทานพร้อมกับอาการสะอึกจนกระทั่งอ่านถึงหน้าที่ 3 ผู้ศึกษาจึงได้นำน้ำมาให้กรณีศึกษาดื่ม ทำให้อาการสะอึกของกรณีศึกษาหายไป และแผนการสอนเฉพาะบุคคลที่ 15 กรณีศึกษาลืมไม้บรรทัด ซึ่งเป็นอุปกรณ์การเรียน ในการใช้ขีดเส้นได้คำที่อ่านยาก ผู้ศึกษาจึงเดินออกไปเอาไม้บรรทัดมาให้ อีกทั้งในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อีกได้ให้การเสริมแรง แก่กรณีศึกษาตลอดเวลาที่เรียน คือการให้คำชมในขณะที่กรณีศึกษาแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ออกมา เช่นการอ่านคำหรือประโยคได้ถูกต้อง การตอบคำถามได้ถูกต้อง หรือการพูดทบทวนเรื่องที่อ่านได้ ทำให้กรณีศึกษาก้าวแสดงออกมากขึ้น และมีการพัฒนาความมั่นใจในตนเองมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากตารางวิเคราะห์พฤติกรรมในนิทานเรื่องลาบกับจิ้งหรีด ซึ่งเป็นนิทานเล่มแรกในการสอนอ่าน กรณีศึกษาแสดงพฤติกรรมไม่มั่นใจตนเองออกมา คือในขณะที่ตอบคำถามไม่กล้าสบตากับผู้ศึกษา จะมองบนเพดานหรือก้มต่ำมองโต๊ะตลอดเวลา และในตารางวิเคราะห์พฤติกรรมไม่ปรากฏพฤติกรรมที่แสดงความมั่นใจในตนเองแต่อย่างใด แต่เมื่อสอนเล่มที่ 3 เรื่อง คนเลี้ยงวัวกับวัวหาย จะเห็นว่าในตารางวิเคราะห์พฤติกรรมอันพึงประสงค์ของกรณีศึกษา ในการอ่านนิทานเล่มดังกล่าว ปรากฏพฤติกรรมที่แสดงความมั่นใจในตนเองออกมาโดยการกล้าสบตากับผู้ศึกษาในการตอบคำถาม ดังตัวอย่างบันทึกพฤติกรรมตามแผนการสอนเฉพาะบุคคลที่ 12 ผู้ศึกษาได้ถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องนิทานเรื่อง คนเลี้ยงวัวกับวัวหาย หน้าที่ 1 ว่าในเรื่องกล่าวถึงอะไร กรณีศึกษานั่งคิดแล้วตอบโดยมองหน้าผู้ศึกษาว่า “คนเลี้ยงวัวพาวัวไปกินหญ้าที่ทุ่งนา” และแผนการสอนเฉพาะบุคคลที่ 13 ในการอ่านนิทานเรื่องคนเลี้ยงวัวกับวัวหาย หน้าที่ 2 ผู้ศึกษาได้ถามว่า “เจ้าของของวัว

ทำอะไร?” กรณีศึกษาเยหน้าตอบโดยมองหน้าผู้ศึกษาว่า “เอาว้าวไปกินหมูที่ทุ่งนา” และแผนการสอนเฉพาะบุคคลที่ 17 ผู้ศึกษาได้สนทนากับกรณีศึกษาเกี่ยวกับนิทานเรื่อง “คนเลี้ยงวัวกับวัวหาย” โดยได้ถามกรณีศึกษาว่า “ทำไมวัวถึงเดินหนีออกจากฝูง” กรณีศึกษามองหน้าผู้ศึกษาแล้วตอบว่า “เพราะหมูมีน้อย” จากตัวอย่างพฤติกรรมดังกล่าว แสดงถึงการพัฒนาความมั่นใจในตนเอง จากการมีความคุ้นเคยกับผู้ศึกษามากขึ้นจากเดิม สอดคล้องกับสมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2543, หน้า 33-34) ที่กล่าวถึงทฤษฎีเสริมแรงของบี.เอฟ. สกินเนอร์ (Burrhus F. Skinner, 1904 – 1990) ว่าแนวคิดการให้แรงเสริม (Reinforcement) การให้แรงเสริมเป็นวิธีการปรับพฤติกรรม โดยอาศัยหลักการเรียนรู้ของสกินเนอร์ โดยเน้นให้เห็นถึงความสำคัญของการให้แรงเสริมที่ว่า “การกระทำใด ๆ ที่ได้รับแรงเสริมการกระทำนั้น ๆ มีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้น แต่การกระทำใด ๆ ที่ไม่ได้รับแรงเสริม การกระทำนั้น ๆ มีแนวโน้มที่จะลดลงและหายไปในที่สุด

ดังนั้นการให้แรงเสริมในขณะที่กรณีศึกษาแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ออกมา และการช่วยเหลืออำนวยความสะดวกในขณะที่กรณีศึกษามีปัญหา ทำให้กรณีศึกษาพัฒนาความมั่นใจในตนเองมากขึ้น และการมีความมั่นใจในตนเองนั้น จะทำให้กรณีศึกษามีสมองปลอดโปร่ง เป็นตัวของตัวเอง สามารถเรียนรู้ได้ดี มีความสามารถในการจดจำมากขึ้น และกล้าคิด กล้าตัดสินใจในการตอบคำถาม ดังนั้นจึงสามารถพัฒนาทักษะความเข้าใจได้มากขึ้นด้วยเช่นกัน

9. แบบทดสอบก่อน – หลังเรียนตามแผนการสอนเฉพาะบุคคล มีจำนวนแผนละ 5 ข้อ ข้อละ 5 คะแนน เป็นลักษณะการอ่านโจทย์แล้วให้ตอบคำถาม โดยให้ x ทับข้อที่ถูกต้องที่สุด ลักษณะของโจทย์มี 3 ลักษณะ จุดประสงค์เพื่อทดสอบทักษะความเข้าใจจากการอ่านนิทานหน้านั้น ๆ ได้แก่ การถามความหมายของคำที่กำหนดให้โดยนำคำมาจากนิทานหน้าที่อ่านนั้น ๆ การทดสอบความสามารถของการใช้ประโยค การเติมคำลงในช่องว่างเพื่อให้ประโยคสมบูรณ์ สอดคล้องกับ Roger T. Lennon (1972, p.26-31 อ้างใน สุมิตรา อังวัฒนากุล, 2540 หน้า 150 – 151) ที่กล่าวถึงองค์ประกอบของการอ่านว่าประกอบด้วยความรู้เกี่ยวกับคำโดยทั่วไป ทั้งความกว้าง ความลึก และขอบเขตของคำศัพท์ ซึ่งจะนำไปสู่การบรรลุถึงความสามารถระดับสูงของทักษะการอ่านทุกชนิด ความเข้าใจเรื่องราวที่ปรากฏอย่างชัดเจน ซึ่งรวมถึงความสามารถในการรู้ตำแหน่งของข้อความที่กล่าวถึงอย่างเจาะจง การเข้าใจความหมายตามตัวอักษร และความสามารถในการติดตามเรื่องที่อ่านตามลำดับและแก่นมาส ชวลิต (2544 หน้า 9 – 10) ได้กล่าวถึงพัฒนาการความสามารถใน

การอ่านเพื่อความเข้าใจ ซึ่งอาจจะมีการพัฒนาเป็นไปตามลำดับ หรือข้ามลำดับก็ได้ นั่นคือการอ่านออก อ่านได้ เขียนได้ รู้จักพยัญชนะ สระ การผสมคำ รู้ความหมายของคำอ่านแล้วสามารถเขียนได้ รวมถึงอ่านแตกฉาน อ่านเป็น โดยรู้ความหมายของคำ ประโยค และความหมายที่แฝงอยู่ในคำและประโยค

ในภาพรวมของการสอนอ่านนิทานจำนวน 3 เล่ม จะเห็นถึงการพัฒนาทักษะความเข้าใจในการอ่านนิทานของกรณีศึกษาสูงขึ้นจากก่อนเรียนนิทาน แต่เมื่อดูการเปรียบเทียบความสามารถในการทำแบบทดสอบก่อนและหลังเรียนตามแผนการสอนเฉพาะบุคคลแล้ว จะพบว่าการทำแบบทดสอบก่อนและหลังเรียนตามแผนการสอนเฉพาะบุคคล ไม่มีพัฒนาการจำนวน 3 แผน คือแผนการสอนเฉพาะบุคคลที่ 7 8 และ 9 ซึ่งเป็นการสอนอ่านนิทานเรื่องพ่อค้าเกลือกับโคต่าง โดยแผนการสอนเฉพาะบุคคลที่ 7 กรณีศึกษาทำแบบทดสอบก่อนเรียน ได้จำนวน 4 คะแนน จาก 5 คะแนนเต็ม และทำแบบทดสอบหลังเรียน ได้จำนวน 4 คะแนน เช่นกัน แผนการสอนเฉพาะบุคคลที่ 8 ทำแบบทดสอบ ก่อนเรียนได้ จำนวน 4 คะแนน และทำแบบทดสอบหลังเรียนได้ 4 คะแนน แผนการสอนเฉพาะบุคคลที่ 9 ทำแบบทดสอบก่อนเรียนได้ จำนวน 2 คะแนน และทำแบบทดสอบหลังเรียนได้ จำนวน 2 คะแนนเท่ากับการทำแบบทดสอบก่อนเรียน แสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับกรณีศึกษาจำนวน 3 แผนดังกล่าว ไม่ได้พัฒนาให้กรณีศึกษาที่มีความเข้าใจทางภาษาแต่อย่างใด ซึ่งแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนตามแผนการสอนเฉพาะบุคคลนั้น ประกอบด้วยความหมายของคำ ความสามารถในการใช้ประโยค โดยนำมาจากนิทานเรื่องพ่อค้าเกลือกับโคต่าง หน้าที่ 1 2 และ 3 ตามลำดับ ซึ่งในกรณีดังกล่าวนี้ เนื่องจากกรณีศึกษาเป็นนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ไม่สามารถอ่านคำหรือประโยคได้ถูกต้อง หรืออ่านตกหล่น สอดคล้องกับ เอกสารประกอบการสอนกระบวนการวิชาการศึกษาพิเศษ (2550, หน้า 58) ได้อ้างถึง ศันสนีย์ ฉัตรอุปต์ (2543, หน้า 3) ได้ให้คำจำกัดความของความบกพร่องในการเรียนรู้ หรือแอลดี (Learning Disabilities – L.D.) ไว้ว่า เป็นความบกพร่องในกระบวนการทางจิตวิทยาขั้นพื้นฐาน อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือมากกว่านั้น ที่เกี่ยวข้องกับการทำความเข้าใจภาษา หรือเกี่ยวข้องกับการใช้ภาษา ไม่ว่าจะเป็นภาษาพูดหรือภาษาเขียน ซึ่งอาจแสดงออกมาทางความสามารถที่ไม่สมบูรณ์ในการฟัง การคิด การพูด การอ่าน การเขียน การสะกดคำ ดังจะเห็นตัวอย่างในแผนการสอนเฉพาะบุคคลที่ 8 กรณีศึกษามีปัญหาการอ่านคำได้แก่ คำว่า “แซ่ แกล้ง มัน” ต้องอ่านนิทานหน้าที่ 3 ถึง 7 ครั้ง ดังตัวอย่างการบันทึกพฤติกรรมในการอ่านนิทานหน้าที่ 3 โดยมีประโยคดังนี้ “ต่อมาทุกครั้ง ที่วัวแบกเกลือผ่านแอ่งน้ำ มันจะแกล้งนอน แซ่ในแอ่งน้ำ ปล่อยให้เกลือละลาย” กรณีศึกษาอ่านบรรทัดแรกได้ถูกต้อง บรรทัดที่ 2 อ่านคำผิดคือ “แกล้ง” อ่านเป็น “เกลียด” ประโยค “แซ่ในแอ่งน้ำ”

อ่านตกคำว่า “แซ่” และคำว่า “ปล่อย” พยายามสะกดคำเอง และสามารถอ่านได้ถูกต้อง ผู้ศึกษาจึงคิดว่า “แก้ง” แล้วถามว่า “สระอะไร?” กรณีศึกษาตอบว่า “สระเอ” ผู้ศึกษาจึงให้กรณีศึกษาอ่าน สะกดคำ ผู้ศึกษาจึงให้อ่านหน้าที่ 3 อีกครั้งหนึ่ง กรณีศึกษายังอ่านผิดและอ่านข้ามคำ เหมือนกับอ่าน ครั้งแรก ผู้ศึกษาจึงชี้คำว่า “แก้ง” ให้อ่านสะกดคำ แล้วชี้ให้อ่านเป็นคำ ๆ ในบรรทัดที่ 2 และให้อ่านนิทานในครั้งที่ 3 กรณีศึกษาสามารถอ่าน “แก้ง” ได้ถูกต้อง แต่อ่าน “แซ่” เป็น “เซ่น” ผู้ศึกษา จึงชี้คำดังกล่าว แล้วให้อ่านสะกดคำพร้อมทั้งบอกว่าอ่าน “แซ่” ไม่ใช่ “เซ่น” และให้อ่านนิทานครั้งที่ 4 กรณีศึกษาสามารถอ่านประโยคได้ถูกต้อง ยกเว้นประโยค “มันจะแก้งนอน” อ่าน “มัน” เป็น “มิก” และพยายามสะกดคำ “แก้ง” จนสามารถอ่านได้ถูกต้อง ผู้ศึกษาชี้คำว่า “มัน” ให้กรณีศึกษา อ่านสะกดคำ และให้อ่านนิทานครั้งที่ 5 กรณีศึกษาพยายามสะกดคำ “แก้ง” จนสามารถอ่านได้ ถูกต้อง ผู้ศึกษากล่าวชม และให้อ่านนิทานครั้งที่ 6 พยายามสะกดคำ “แก้ง” อ่านคำผิดคือ “แซ่” อ่านเป็น “เซ่น” ผู้ศึกษาให้อ่านสะกดคำ “แก้ง” และ “แซ่” จากนั้น จึงชี้ให้อ่านเป็นคำ ๆ ใน ประโยคบรรทัดที่ 2 กรณีศึกษาสามารถอ่านได้ถูกต้อง ผู้ศึกษากล่าวชม และให้อ่านนิทานครั้งที่ 7 กรณีศึกษาสามารถอ่านได้ถูกต้อง ผู้ศึกษากล่าวชม

ตัวอย่างการบันทึกพฤติกรรมตามแผนการสอนเฉพาะบุคคล ที่ 9 กรณีศึกษาอ่านนิทาน หน้าที่ 4 จำนวน 4 ครั้ง จึงอ่านได้ถูกต้อง ดังการบันทึกพฤติกรรมการอ่านนิทานหน้าที่ 4 มีประโยค ดังนี้ “พ่อค้า รู้ว่าวัวแก้ง ครั้งต่อมา จึงให้วัวบรรทุกนุ่น เมื่อถึงแอ่งน้ำ วัวแก้งนอนแช่น้ำ” กรณีศึกษา สามารถอ่านได้ถูกต้อง จนมาถึงประโยค “จึงให้วัว บรรทุกนุ่น” กรณีศึกษาอ่านเป็น “จึงให้วัวบรรทุกเกลือ” และประโยค “วัวแก้งนอนแช่น้ำ” อ่านเป็น “วัวกินนอนแช่น้ำ” ผู้ศึกษาจึงให้อ่านอีกรอบ กรณีศึกษาอ่านได้ยกเว้นประโยค “จึงให้วัวบรรทุกนุ่น” อ่านตกคำว่า “วัว” ผู้ศึกษาจึงชี้ ประโยคดังกล่าว แล้วบอกว่าตกคำว่า วัว ไป ผู้ศึกษาให้อ่านใหม่เป็นครั้งที่ 3 กรณีศึกษาสามารถอ่าน ได้ แต่ประโยค “ครั้งต่อมา” กรณีศึกษานั่งนิ่งนาน จึงอ่านได้และคำ “แช่น้ำ” กรณีศึกษาพยายาม สะกดคำด้วยตนเองและสามารถอ่านได้ ผู้ศึกษาจึงให้อ่านครั้งที่ 4 กรณีศึกษาสามารถอ่าน ได้ อย่างถูกต้อง ผู้ศึกษากล่าวชม

จากตัวอย่างการบันทึกพฤติกรรมที่กล่าวถึงดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่าการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน เมื่อพบปัญหาการอ่านคำของกรณีศึกษาเกิดขึ้น ผู้ศึกษาไม่ได้หาวิธีการ หรือสื่อการเรียนรู้อื่น ๆ มาแก้ไขในการอ่านคำที่เป็นเช่น บัตรคำ ใบงานการสะกดคำ การใช้คำ ดังกล่าวที่เป็นปัญหาฝึกแต่งประโยค นอกเหนือจากการอ่านซ้ำและการอ่านสะกดคำในหนังสือ นิทานเท่านั้น ดังนั้นกระบวนการเรียนรู้ของกรณีศึกษาจึงไม่เกิดขึ้น และการทำแบบทดสอบก่อน และหลังเรียนตามแผนการสอนเฉพาะบุคคลไม่ได้พัฒนาขึ้นเลย จึงแสดงให้เห็นว่าการทำ แบบทดสอบดังกล่าว กรณีศึกษาได้ใช้ความรู้เดิมมาใช้ในการทำแบบทดสอบ แต่ไม่ได้ใช้ความรู้ใหม่

ที่ได้มาจากการเรียนตามแผนการสอนเฉพาะบุคคลทั้ง 3 แผนเลย ดังนั้นกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดจากการอ่านดังที่ จีวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542 หน้า 31 – 32) ได้กล่าวถึงคืออ่านแล้วสามารถสังเคราะห์ได้ มีการนำความรู้เดิมมารวมกับความรู้ใหม่ แล้วสร้างแนวคิดใหม่ขึ้นได้ และสามารถอ่านคำที่พิมพ์ผิด สะกดผิดได้อย่างเข้าใจ จึงไม่เกิดขึ้นกับกรณีศึกษา แต่เมื่อทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจหลังการอ่านนิทานเรื่องพ่อค้าเกลือกับโคต่างแล้ว กรณีศึกษามีพัฒนาการทางการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงขึ้นจากก่อนเรียน เนื่องจากแบบทดสอบดังกล่าวเป็นแบบทดสอบเนื้อหาสอบถามเกี่ยวกับข้อเท็จจริงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเนื้อเรื่องของนิทาน รวมถึงความหมายของคำที่ปรากฏอยู่ในหนังสือนิทาน แสดงให้เห็นว่ากรณีศึกษาถึงแม้มีปัญหาทางการอ่านคำบางคำ แต่เมื่ออ่านซ้ำ ๆ ก็สามารถอ่านได้จนจบเล่ม และสามารถจดจำเรื่องราวที่อ่านได้ สอดคล้องกับสมุทฺร เช่นเชาวิช (2542, หน้า 74) ที่กล่าวว่า ความเข้าใจมีองค์ประกอบที่สำคัญ ๆ คือ สามารถจดจำเรื่องราวส่วนใหญ่ที่อ่านมาแล้วได้ เมื่อถึงคราวจำเป็นที่ต้องการจะใช้ประโยชน์หรืออ้างอิงถึงก็ทำได้โดยไม่ยากและสามารถจับใจความสำคัญ ๆ ได้ สามารถแยกแยะหรือระบุประเด็นหลักออกจากประเด็นย่อยที่ไม่จำเป็นหรือไม่สำคัญมากนักได้ สามารถประเมินได้ว่าอะไรบ้างที่ควรสนใจเป็นพิเศษ หรือตัดทิ้งไปได้และจีวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542 หน้า 31 – 32) ได้กล่าว ความสามารถในการอ่าน หรือประสิทธิภาพในการอ่านนั้นต้องอ่านจับใจความสำคัญในเนื้อเรื่องได้อ่านแล้วได้ความรู้ จดจำได้ และเข้าใจความหมาย รวมทั้งสามารถนำไปใช้ในการศึกษาและในชีวิตประจำวันได้ ทั้งการพูดเขียน และการปฏิบัติ อ่านแล้วสามารถอธิบายและปฏิบัติตามขั้นตอนที่ระบุไว้ในหนังสือได้ อ่านแล้วสามารถตอบคำถามจากหนังสือที่อ่านได้ ยิ่งไปกว่านั้น Miller (1990) กล่าวถึงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจว่ามีองค์ประกอบ คือการรู้ความหมายและรายละเอียดย่อย ๆ ของเรื่องนั้นมาก่อนแล้ว การรู้ความหมายที่เกี่ยวข้องความสัมพันธ์ระหว่างชั้นความรู้ย่อย ๆ เหล่านั้น

ดังนั้นการให้อ่านนิทานทีละหน้า การทำแบบทดสอบก่อน และหลังเรียนตามแผนการสอนเฉพาะบุคคล จึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้กรณีศึกษามีพัฒนาการทางด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงขึ้น จากการนำความรู้เดิมมาประยุกต์ใช้กับความรู้ใหม่ที่ได้รับ

จากการศึกษาดังกล่าว ผู้ศึกษาสรุปได้ว่าการใช้เทคนิค เอส คิว โฟร์ อาร์ ในการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย 6 ขั้นตอน คือ การสำรวจ เนื้อเรื่องอย่างคร่าว ๆ (Survey) โดยให้กรณีศึกษาดูหนังสือนิทานแล้วให้กรณีศึกษา สำรวจดูหน้าปก และเนื้อเรื่องเริ่มตั้งแต่หน้าแรกจนถึงหน้าสุดท้ายแล้วสนทนากับนิทาน ว่ากรณีศึกษาเห็นภาพและข้อความอะไรบ้าง เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร จากนั้นจึงตั้งคำถามเอาไว้ล่วงหน้า (Question) โดยให้กรณีศึกษาลองตั้งคำถามเกี่ยวกับนิทาน ที่จะอ่านว่ากรณีศึกษา อยากรู้อะไรบ้าง ครูเขียน

คำถามตามที่กรณีศึกษา พูดไว้บนกระดานเป็นข้อ ๆ กรณีศึกษา คัดลอกคำถาม ที่ครูเขียนบนกระดานลงในใบงาน ดำเนินการอ่านอย่างละเอียด (Read) โดยให้กรณีศึกษาอ่านนิทานทีละหน้า อ่านแต่ละหน้าเสร็จแล้ว ให้ขีดเส้นใต้คำที่อ่านยาก และไม่เข้าใจ ความหมายของคำที่อ่านเสร็จจำนวน 1 หน้าแล้วครูสอบถาม เกี่ยวกับเนื้อเรื่อง ที่อ่านว่า ใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไร และมีอะไรเกิดขึ้น กรณีศึกษาอ่านทีละหน้าเสร็จแล้ว จึงอ่านนิทานทั้งเล่ม แล้วให้กรณีศึกษาพูดเล่าเรื่องที่ตนเองอ่านให้ครูฟังตั้งแต่ต้นจนจบจากนั้นจึงจดบันทึกคำ ที่ขีดเส้นใต้ไว้ (Record) และอ่านคำเหล่านั้น ซ้ำ ๆ แล้วจึงพูดสรุปใจความสำคัญ (Recite) โดยให้ กรณีศึกษาเล่านิทานตั้งแต่ต้นจนจบให้ครูฟังโดยใช้ภาษาของตนเอง ครูเป็นคนเขียน กระดานตามที่กรณีศึกษาพูด กรณีศึกษาเขียน คัดลอกข้อความตามบนกระดาน ลงในใบงาน จากนั้นจึงให้กรณีศึกษา วิचारณ์ (Reflect) โดยให้กรณีศึกษาพูดแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับ นิทานว่านิทานให้ข้อคิดอะไรบ้าง เห็นด้วยหรือไม่ เห็นด้วยอย่างไร ต้องการรู้เรื่องอะไร เพิ่มเติมครูเขียน ตามที่กรณีศึกษา แสดงความคิดเห็นบนกระดาน แล้วให้นักเรียนคัดลอกลงในใบงาน ทำให้สามารถพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ให้สูงขึ้นได้ อีกทั้งจากการวิเคราะห์สาระในบันทึกพฤติกรรมตามแผนการสอนเฉพาะบุคคลนั้น ได้ค้นพบว่าสาเหตุที่แท้จริงที่ทำให้กรณีศึกษาไม่สามารถทำความเข้าใจในเรื่องที่อ่านได้นั้น คือกรณีศึกษามีปัญหาในเรื่องความสามารถของการอ่านคำนั้นคือการอ่านคำดกหล่น อ่านไม่ได้ อ่านคำผิด และอ่านเพิ่มคำ ซึ่งตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กำหนดว่าผู้เรียนที่เรียนอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จนถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จะต้องอ่านคล่องและอ่านเพื่อความเข้าใจ สามารถแยกแยะข้อคิดเห็นและข้อเท็จจริง จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านและนำความรู้ความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และทำให้ผู้ศึกษาได้ค้นพบพฤติกรรมต่าง ๆ ของกรณีศึกษาที่แสดงออกมา โดยแยกเป็นพฤติกรรมอันพึงประสงค์และพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวมีผลก่อให้เกิดการพัฒนาความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน อย่างไรก็ตามการศึกษาครั้งนี้พบว่าแบบอิสระในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้สามารถพัฒนาได้ หากเราใช้เวลา โอกาส และสอนเด็กเหล่านั้นอย่างเต็มที่ ไม่มองว่าเด็กเหล่านี้เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการพัฒนา การเรียนการสอนของโรงเรียน และเป็นตัวจุดรั้งความเจริญก้าวหน้าของการศึกษา แต่ควรมอง อย่างเข้าใจถึง

สาเหตุความบกพร่องของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ แล้วพัฒนาให้เด็กเหล่านี้ได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกับเด็กทั่วไป

3. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากการศึกษาผู้ศึกษา ได้รวบรวมข้อมูลและข้อเสนอแนะ ไว้ดังนี้

1. หากพบว่ากรณีศึกษาอ่านไม่ได้ หรือมีปัญหาในการอ่านคำหรือวลี ควรมีการปรับแผนการสอนเฉพาะบุคคลครั้งต่อไปเพื่อสอนให้กรณีศึกษาอ่านคำหรือวลีที่เป็นปัญหา และควรมีสื่ออย่างอื่นประกอบด้วย เช่น บัตรคำ หรือใบงานการสอนอ่านสะกดคำเพิ่มเติมนอกเหนือจากหนังสือนิทานและแบบฝึกหัด
2. ควรจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และควบคุมสภาพแวดล้อมไม่ให้มีนักเรียนหรือบุคคลอื่นมารบกวนสมาธิของกรณีศึกษาขณะดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนและความสามารถในการจดจำให้กับกรณีศึกษา
3. ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูควรมีการเตรียมตัวและเตรียมพร้อม สำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมากกว่านี้
4. เมื่ออ่านนิทานจบแต่ละเล่มแล้ว ควรมีการให้กรณีศึกษาตอบคำถามจากคำถามที่ตั้งไว้ล่วงหน้า ในขั้นของการตั้งคำถาม (Question) ว่าได้คำตอบที่ชัดเจน ตรงตามที่ต้องการหรือไม่ และเป็นการพัฒนาทักษะความเข้าใจให้สูงขึ้นจากเดิมอีกด้วย

5. ในการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ ควรให้กรณีศึกษาอ่านในใจ เพื่อจะได้สามารถคิดตรองและทำความเข้าใจในเนื้อเรื่องได้ดีกว่าการอ่านออกเสียง เนื่องจากการอ่านออกเสียง จะทำให้กรณีศึกษาเกิดความกังวลกับเสียงที่เปล่งออกมา และกังวลกับการอ่านคำว่าถูกผิดหรือไม่ จึงทำให้สมาธิหรือความตั้งใจลดลง เป็นผลให้การทำความเข้าใจกับเนื้อเรื่อน้อยลง

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรยกระดับกรอบเนื้อหาในการสอนอ่านเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้สูงขึ้นจากระดับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นระดับที่สูงขึ้น แต่ให้ต่ำกว่าระดับการศึกษาของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ สองช่วงชั้น เพื่อให้สอดคล้องกับระดับความสามารถของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้อย่างแท้จริง

2. ในการจัดทำหนังสือนิทานหรือหนังสือประกอบการอ่าน ให้มีลักษณะน่าสนใจ สามารถโต้ตอบกับผู้เรียนได้ เช่นการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นต้น ควบคู่กับการใช้เทคนิค เอส คิว โฟร์ อาร์ เพื่อดึงดูดความสนใจให้กับผู้เรียน และกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น

3. ควรใช้เทคนิค เอส คิว โฟร์ อาร์ ในการอ่านหนังสือของกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เพื่อทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาสาระของกลุ่มสาระการเรียนรู้ นั้น ๆ ยิ่งขึ้น